

תאיר נרי

בנשיאות הרב ניר בן ארצי שליט"א

בס"ד, גיליון מס' 1, ט"ז לעומר
פרשת תזריע-מצורע א' באייר תשס"ט

נקודת אור - הרב יעקב חסן שליט"א

בקרבו, וללא תורת אמת שנטע בתוכו לא יצליח האדם להגיע לשלמותו.

בכוחו של האדם היהודי להאיר את כל המחשכים כולם ע"י אותה "נשמת אדם" שהיא "נר ה'" המופקדת בידו מעת לידתו ועד אחרון ימיו ובאותו "נר ה'" שהיא התורה הקדושה, לקדש את גופו החומרי הכולל את הכוחות הטבעיים כולם כפי ששורר נעים זמירות ישראל

"כי אתה תאיר נרי ה', אלהי-י גיה חשכי"
האומה היהודית בכללותה כוללת גם היא בתוכה את הכוחות כולם, הגשמיים חומריים והרוחניים נשמתיים, ועיקר תפקידה הוא להאיר את העולם כולו ולתקנו במלכות שדי. נשמת האומה בנויה גם היא כנשמת האדם הפרטי רק שכוללת היא את כל הפרטים כולם על גוניהם השונים, ופועלת אף היא כגוף ונשמה.

מדינת ישראל, ראשית צמיחת גאולתנו, החוגגת בימים אלו ס"א שנים לקיומה ותקומתה, הינה למעשה הגוף החי, הנושם, הגדל והצומח. היא הכלי החומרי והבסיסי, שאלי צריכים להתקבץ כל חלקי האומה, הפזורים בכל קצווי תבל. בתוכה צריכים להתאחד כל הכוחות כולם, החומריים והרוחניים, ולהדליק כאיש אחד בלב אחד את "נר ה'" ואז תקבלה "אור חדש" ויהיה זה "נר ה'".
אלהי-י גיה חשכי". אותו אור גדול וחדש "אור חדש על ציון תאיר" יבקע ויאיר את המחשכים כולם ויבטל מן העולם את החושך הגדול שהוא הס"א (סטרא אחרא) ואז נזכה לעולם מתוק ומשוכלל שיוכל להכיל ולקבל את מלכות ה' ונזכה לגילוי משיח צדקנו ברחמים גדולים.

"כי אתה תאיר נרי ה', אלהי-י גיה חשכי"

(התילים יח, כט)

באור נר ה' המאיר את נשמת האדם יכולים האדם הפרטי והאומה בכללותה להאיר את כל המחשכים ולבטל את הרע בעולם.

האדם הכללי מורכב מחלקים מנוגדים - חומר ורוח. החלק החומרי כולל את כל הכוחות הטבעיים שבנפש שהם אכילה ושתיה, כח הגדילה והולדה ואילו החלק הרוחני כולל את הכוחות השכליים שהם החוכמה וההבנה, מה שאנו קוראים רוח. לעומתו, האדם היהודי מורכב מגוף ונשמה. הגוף הוא אותו גוף כגופו של האדם הכללי אך הנשמה שונה היא לחלוטין מאותה רוח המחיה את האדם. הנשמה היא חלק אלוהי ממעל כפי שמכנה החכם מכל אדם **"נר ה' נשמת אדם"** (משלי כ). אותו "נר ה'" מקבל את כוחו להאיר באדם היהודי מכוחו של בורא עולם כפי שמלמד המדרש **"כי נר מצוה ותורה אור"** (משלי ו). אמר הקב"ה לאדם נרי בידך ונר בידך, נרי בידך זו התורה ונר בידך זו הנשמה, אם שמרת את נרי אני משמר את נרך ואם כבית את נרי אני מכבה את נרך" (דברים רבא, פ' ראה).

המלחמה בין הגוף לנשמה ובין הטוב לרע, היא ההתמודדות בין המשיכה לחומריות ובין המשיכה לרוחניות, והיא עיקר עבודתו של האדם עלי אדמות. האדם השלם, הוא זה שמצליח לגבור על המשיכה החומרית, ולהטות את ליבו, מחשבתו וכל רצונותיו אחר המשיכה הרוחנית המפעמת בתוכו. ללא אותו "נר ה'" הבורע

במחשבה נכונה - גב' הגר לייכט - פסיכטרפסטיט במזיקה וריקוד

הניגון בעם ישראל

הניגון הזה" הוא האמת שבתוכנו, הנאמנות לאמת מפתחת בנו את מסירות הנפש והערבות זה לזה, את הניגון הזה אי אפשר להשתק, כמו שהאמת נצחית, כך אותו ניגון מכוון את האדם אל הטוב, אל התורה, אל השמחה. "אמת מארץ תצמח" בזכותה מתקדם האדם בחייו, חי את ההצלחות שנפלו בחלקו וחווה את הנפילות שעמדו בדרכו, ובעזרת אותו ניגון נצחי שלא מפסיק לעולם, קם האדם הישראלי ומרגיש שהוא עם.

בחג פסח האחרון שרק לא מזמן עבר, חווינו את שמחת השירה - שיר הלל ותודה, מי מאיתנו לא זוכר את השמחה שהתעוררה בליבנו... מסובין סביב יחד, גדולים וקטנים שרים את השירה ביחד וכל אחד לחוד, כל חייל מכיר את העוצמה והחיות שזורמת מהשירה לשירה, כל יהודי הוא חייל בצבאות ה'.

עד כמה חשובה ועדינה היא עבודתו של היהודי, שמירה על יחודיותו במטרה להתבלט כעם, עבודת האיוון בין ההתבטלות להתבטלות היא

מאז ומתמיד נמצא האיש הישראלי במהלך הדרך, נע בין שני מעגלים המהיבים אותו לעמל כל חייו. בניסיון למצוא את קו החיבור בין מסעו האישי למהלך הכללי של עמו בארץ, מוטלת עליו אחריות לעשות זאת מתוך נאמנות שלא לאבד את עצמיותו ואת יופי הייחודי שטמן בו ה' יתברך מיום היוולדו. עליו לשמור על הניגון הזה שעולה מליבו, ניגון כזה המתנגן ונשמע לאוזנו של האדם שידוע לקבל את חלקו ולכבד את זולתו.

חובת האדם לשאת את אותו הניגון הפנימי להקשיב לו ולכבד את "חכמתו", כדי שיוכל לצמוח ולהעצים בבוא העת את עמו. ניגון זה הינו חלק משירה קדושה ויפה, שזכה בה עם ישראל בשל אהבת האמת. כשתהיה השירה שלמה יתקיים בנו "כל ישראל ערבים זה לזה", נעמים וטובים זה כלפי זה.

חכמת חיים - "עצות מהחיים" - חיים ולדר

חינוך להתמודדות

הטבעה בכל אחד: הדאגה למשפחה, לילדים ולעיתים מחזיקה אותם ברגעי חולשה. הנפש רוצה לנוח, אך החינוך לאחריות והאישיות מספקים את הכוח החילופי. אף יש הכושלים, מרימים ידיים ופורשים. הכוח לעמוד מול קשיים, להתמיד ולעולם לא לברוח - מוקנה לאדם בילדותו, בדוגמה האישית של הוריו ובחינוך שהם נותנים לו.

בעבר היו אנשים חזקים יותר. הם התמודדו עם קשיים בלתי רגילים ויכלו להם, זאת משום שהחינוך שלהם היה ספרטני (משמעת). להורים הייתה שליטה מוחלטת על ילדיהם, הם ידעו לדרוש מהם, בד"כ יותר מכפי שיכלו. העמידה בקשיים יצרה אצל הילדים כוח, התמודדות ואהבה גדולה להורים. הילדים גדלו בריאים בנפשם ומאושרים. אבי שיחי נהג לומר, כי הוא הרגיל את ילדיו להיות סבלים. "החיים הם משא, ומי שמיטיב לסחוב - מיטיב לחיות".

חולשת הנפש

הרעה שפשטה בשנים האחרונות, שבה ההורים נמנעים מלדרוש מילדיהם כדי שלא להכביד עליהם, גרמה לכך, שילד לא ילמד להתמודד בחייו והיה בעל נפש חלשה, שמופגלת בד"כ ע"י רצונות וסיפוקים רגועים (משחקים, מתקנים) ואין לה כוח להשקיע ולהנות מסיפוקים טכניים (נחת, הערכה עצמית, קידום רוחני ואישי).

סיפוקים מיידיים ורדודים מנפיקים התנהגות ילדותית הנובעת מכך שילד אין בעולמו שאיפות מלבד המתמדת או הצעצוע שהוא רוצה באותו הרגע. הוא למד שאינו חייב להשקיע כדי לקבל משהו, ולמידה נוספת יש לו, שכלל שהוא מתנהג רע - כך יקבל יותר מהוריו המעוניינים להשקיע ולהרגיעו.

בד"כ אחרי שהוא מאכזב את הוריו אף (ובעצם בגלל) שהם העניקו לו בלי סוף - מגיע שלב הדרושה. ההורים מתחילים להטיח בו את כל המירות שנצברה בהם כל השנים - ומדבר במטען קשה ופוגע. כך יוצאים ילדים ללא כוח

לפני שש שנים החלו בעיתות של מ' (אז בן 13.5). הוא לא הסתדר בשיבה. מ' היה אז נער עם עיניים עצובות, ללא חשק ללמוד, ללא הנאה בלימוד, אך מצד שני, הייתה לו נפש טובה. הוא רצה להישאר במסגרת רק כדי שלא לעזר את הוריו וכדי שלא יהיה ברחוב. מאז ועד לפני שנה עבר מ' מספר ממגרות. ההתחלות היו טובות ובסוף קריסה שמביאה את האחרים להציע לו מקום אחר או להשאירו בתנאי.

בכל התקופה הזו מ' נמסה ומשתדל, אבל אין לו כמעט הנאה בלימוד. הוא מתקשר לקום בבוקר, הוא נפגע עד עמקי נשמתו כשמעירים לו, כולו מלא כאב וסתירות. מצד אחד רע לו במסגרת, ומצד שני הוא רוצה להישאר בה. כך פועלים הדברים כבר חמש שנים.

רק בשנה האחרונה להיו עם מ' בעיות. אולי המסגרת שבה הוא לומד, אולי הוא התגבר ולמד את הדרך להתגבר על חולשותיו. בתוך שנה-שנתיים בע"ה ינשא ויבנה בית לתפארת. זאת ניתן לדעת מתוך הכרת נפשו הגדולה ויכולתו לשים עצמו בצד וללכת במשך שנים בדרך שהייתה קשה לו מאוד.

את הסיפור הזה צריך לספר לכל מי שמגלה סימני רפיון, או חלילה כבר נואש. מ' נאחז בעץ החיים וסירב להרפות. וזו נקודת ההבדל בינו לבין אלו שהרפו זמן רב קודם לכן.

הצורך להתמודד

הדברים תלויים גם בחינוך המקדים מהילדות עד לימי הנעורים. אך גם באופיו של הניער. פרישה ממסגרת. היא סוג של בריחה. בריחה מהתמודדות, מקשיים, ממצוקה. בד"כ הפרישה מתקבלת בחיפזון ברגע של חולשה ומשבר ומתוך לחץ רגעי. ואכן, יש כאן פלא שהקיים משפחות, והם חווים רגעי חולשה ומשבר, רגעים שבהם רוצים לפרוש, לעזוב הכל, לנוח, לברוח. אלא שאינם עושים זאת. מדוע? הרבה סיבות לדבר, והבולטת שבהן היא מידת האחריות

בחוץ לארץ
הגר לייכט

הרב ציון בן ארצי שליט"א
צ"ל לר ולירצה

צ"ל אחרות אחרות
הרב אהרן אליהו שליט"א

חיים ולדר
נחמן צבא אחרים

מאמר מפי
הרב ניר בן ארצי שליט"א

בגליון
השבוע

כניסת שבת
ירושלים - 19:04
ת"א - 19:02
חיפה - 19:04
ב"ש - 19:02

זמני שבת

יציאת שבת
ירושלים - 19:56
ת"א - 19:54
חיפה - 19:56
ב"ש - 19:54

וצא לאור ע"י
תאיר נרי
בנשיאות הרב ניר בן ארצי שליט"א
מושב תלמים 26 ד.ג. ליש 79315
טל. 08-6611370, 08-6611373, 08-6611373
דוא"ל: tairner@gmail.com

מאורות ישראל

אדם מישראל שרוצה לזכות לאור חיים באמת,
צריך הוא להסכים לשתול את עצמו בכנסת ישראל:
לחשוב ישראליות
להרגיש ישראליות
לקנות את הידיעות המיוחדות לישראל
ולראות בשמחת ישראל.
(אורות הראי"ה, קמז)

מהלכות ספירת העומר

מחשבת האדם הוא דבר חשוב ועקרוני בקיום המצוות, מטעם זה יש לומר לפני כל מצוה ומצוה וביחוד לפני ספירת העומר "לשם ייחוד", עם פירוט הכוונות הראויות וכמו שצוה "המגיד" למרן הבית יוסף וכן כתב מרן החיד"א (מאמר מרדכי, משיבת נפש ע"מ מ"ז). כמו כן יש לומר מזמור "למנצח" וכו', אחרי הספירה נכתוב במחזורים (דברי הלכה על קצושי"ע עמ' 893).

רוב הפוסקים מצריכים שכל אחד ואחד יספור בעצמו, אמנם חלק מהפוסקים מורים שאדם יוצא ידי חובתו בספירת חבריו מדיון שומע כעונה (ע"י בב"ה וכה"ח ס"ק י"ג). על כן טוב לומר לש"צ לכוון להוציא בברכתו כל מי שאינו יכול לברך שלא ספר לילה ויום (שם 993).

מי שאינו יכול לברך, צריך לספור בכל ערב ויכוון לצאת בברכת הש"צ או אדם אחר המכוון להוציא ואם יחיד הוא ירהר שם ומלכות בלבד, ויספור (הגדת או"ח ר"י, שם, שם).

השואל מחברו בין השמשות או אח"כ "כמה מונים היום" יאמר לו אתמול היה כך וכך. שאם יאמר לו כמה מונים היום אינו רשאי לברך אח"כ על הספירה, וטוב להזהר בזה מפלג המנחה. כמו כן, אף אם אמר לשואל ימים או שבועות בלבד, אינו יכול לחזור ולספור באותו ערב עם ברכה (שם, שם ס"ק ה').

אם בעת הברכה ידע מהו היום הנכון, אך בספירה טעה, יש אומרים שאינו חוזר ומברך אלא סופר בלא ברכה, וטוב שיהרהר אז שם ומלכות בלבד (ע"י שו"ע שו"ע תפ"ט סעיף ו' והחוננים עליו, שם, שם ס"ק ו').

נערך בידי הרב טל חיימוביץ - ר"מ בישיבת "רינת ישראל"

מעשה ברב ותלמידו והכפרי

מעשה שהיה עם חכם אחד נכון ועניני בראשו, שהיה מטייל עם תלמידו בשדות מחוץ לעיר, ראו איש כפרי מסכן שהיה קוצר עשבים במגל מהשדה, כדי שימכרם ויתפרנס מחיורם, ושם את נעליו בצד עד שיגמור עבודתו. העת היתה בקירוב לשקיעת השמש. אמר התלמיד לרבו, רצוני לעשות איזה תחבולה עם הכפרי הזה להחביא את נעליו ולהתחבאות בין האילנות ולראות מה יעשה. שמע הרב הנבון את דברי תלמידו ואמר לו: בני זה לא טוב מה שאתה חושב לעשות, אסור לחצוק על העניים, יותר טוב תוציא מכיסך שתי מטבעות ותשיבם לו אותן בנעלים, ואנחנו נעמוד מרחוק ונראה מהמסכן הזה מה יעשה וכן היה שם בכל נעל מטבע אחת, והם התרחקו והתחבאו בין האילנות כדי שלא ירגיש ויראה אותם. המסכן כשגמר עבודתו בא לקחת נעליו ולנעול אותם, ומה השתומם כשמצא בכל נעל מטבע של כסף, התפלא ואמר לעצמו: מי שם לי את המטבעות, התחיל להסתכל סביבו, אולי מישו שם לו את הכסף, אך לא ראה נפש חיה סביבו אז כרע על ברכיו ואמר שבח והודא לבורא עולם על המצויה ששלח לו, והרב ותלמידו התקדבו והתחבאו בין העשבים קרוב אליו ושמעו אותו שוב בשבחי ובתהילותיו להשם יתברך על החסד שעשה איתו, ומרוב שמחתו קם בגבורה והלך לביתו והוא היה בעל לאשה ואב לילדים קטנים והאחד מהם היה חולה, ולא היה לו במה להביא לו אוכל להשיב את נפשו. כשהגיע הכפרי לביתו יצא אשתו ובניו לקראתו, לראות מה הביא ידיו כי היו רעבים, ובמטבעות שמצא הביא סל מלא של מזון ובזה סיפק להם רעבונם.

אז פנה הרב החכם אל תלמידו ואמר לו ראה בני כמה עזרו שתי המטבעות האלו במקום שחשבת להתלוצץ על המסכן הזה, וכמה הנאה ותועלת רבה הבאת לעני הזה. מכאן יקח האדם מוסר, כמה שיכול האדם לעשות טובות ולעסוק בגמילות חסדים בין גדול בין קטן, איך שתשיג ידו בין בכסף בין בגופו וכוחו בין בלשונו או בעצתו, להביא לתועלת הכלל והפרט יחדיו, כי זו מצווה גדולה שאת פירותיה אוכל בעולם הזה והקוץ קיימת לו לעולם הבא. ושלא יעבור יום בלי מצווה, ואין מצווה בלי שכר, והשם יזכה את כולנו להיות מלאים מצוות כרימון.

לענין אמירת שירה זו, יש חידוש נפלא בשל"ה הקדוש שמביא את מדרש חז"ל עה"פ "תשור" מראש אמנה" - עתידין ישראל לומר שירה לעתיד לבוא וכו', בזכות אברהם שהאמין בקב"ה שנאמר "והאמין בה". ומדייק השל"ה, מהי הכפילות עתידין לומר שירה לעתיד, וכן מה שיכח הזכות שאברהם אבינו האמין. אלא ודאי הכוונה שעוד לפני הגאולה ישירי מתוך אמונה בכשורת הגאולה כמו אברהם שהאמין, והיינו עתידין לומר שירה על לעתיד לבוא, כלומר על הגאולה שתבוא, וזהו "תשור" מראש אמנה" - כלומר תתחיל לומר שירה מראש לפני הגאולה מצד האמונה, שהנחיל לנו אברהם אבינו.

הגליון מוקדש לעילוי נשמת
מנחם בית הלחמי ז"ל בן צפורה
נלב"ע - ה' בניסן תשס"ח

כח הפה

"זאת תהיה תורת המצורע" (ויקרא יד, ב). "ואמר ר' יוסי בן זימרא: כל המספר לשון הרע ננעים באים עליו". אמר ריש לקיש מאי דכתיב: "זאת תהיה תורת המצורע" זאת תהיה תורתו של המוציא שם רע" (ערכין טו).

מדוע אדם שמדבר לשון הרע נענש כה קשה?

הקב"ה נתן לאדם כח מיוחד של דיבור בפה. הקב"ה נתן לאדם הרבה דרכים לפעול טוב בפה - לדבר דברים טובים, לעשות שלום ואהבה בין אנשים, לעשות שלום בית בין איש לאשתו, להתפלל, לאכול מאכלים כשרים. דרך הדיבור נוצר קשר בין אנשים - אנשים לומדים להכיר איש את רעהו. הדיבור פותח דרך בין ליבות האנשים באופן דומה שבו חיך אמיתי מהלב איש לרעהו משפיע אור ושמחה ומקרב אחד לשני, כמו שאמרנו חז"ל: "טוב המלבין שיניו לחברו מהמסקהו חלב".

לעומתו, אדם ששוקט ואינו מדבר, אינו חושף את עצמו ולא ניתן לתהות על קנקנו. שני אנשים שהיו ביחד למטרת הכרות, אם האחד ישתוק, לא יהיה ניתן להכיר את אופיו. כמו שאמר שלמה המלך

למעוניינים בפגישה עם הרב ניר בן ארצי שליט"א להתייעצות וברכה ניתן להתקשר לטל' 08-6611370 בין השעות 10:00 ל-15:00 בימים א'-ה'

מאור התורה - הרב אהרן אליהו שליט"א - ראש ישיבת "רינת ישראל" תלמים

יולדת זכר, והיינו גאולה שקיומה לנצח. עדים אנו להתעוררות גדולה של עם ישראל לשוב לארצו, כבר מאה וחמישים שנה יש נהירה של יהודים לשוב לארצם, וכל זה מרצונם, ולמעשה מתקנים בזה את חטא המרגלים. אהבת ארץ ישראל צריכה להיות אהבה טבעית, אהבה שאינה תלויה בדבר. לא לבנים, חיים ומוזנות, אלא לשוב אל המקורות, אל האבות, אל הבית הטבעי שלנו שבו הופעת ה' גלויה יותר, "עניי ה' בה מראשית השנה ועד אחרית השנה".

אחדות אמתית

יהי רצון שבים עצמאותנו התשס"ט יצמח ביתר שאת וביתר עוז, אור ישועתינו, ועם ישראל יבין שעצמאות אינה הפקרות "להיות חופשי בארצנו", אלא לחזור אל עצמנו, אל מקורותינו, אל יהדותנו, אל אבינו שבשמים. הגויים ניסו להשכיח מאיתנו כל זאת, ובחזרתנו לארצנו מחויבים אנו לחזור לעצמאותנו, וזו היא גאולתנו שנזכה לה בקרוב, במהרה אמן.

יולדת זכר, והיינו גאולה שקיומה לנצח. עדים אנו להתעוררות גדולה של עם ישראל לשוב לארצו, כבר מאה וחמישים שנה יש נהירה של יהודים לשוב לארצם, וכל זה מרצונם, ולמעשה מתקנים בזה את חטא המרגלים. אהבת ארץ ישראל צריכה להיות אהבה טבעית, אהבה שאינה תלויה בדבר. לא לבנים, חיים ומוזנות, אלא לשוב אל המקורות, אל האבות, אל הבית הטבעי שלנו שבו הופעת ה' גלויה יותר, "עניי ה' בה מראשית השנה ועד אחרית השנה".

"אשה כי תזריע וילדה זכר"

אמרו חז"ל בברכות (ס) "איש מזריע תחילה יולדת נקבה, אשה מזרעת תחילה יולדת זכר". אומר על כך הרב קוק זצ"ל בגמטריא (עמוד לו): כאן נרמז שכאשר המעשים שעושה אדם שנקראים "תולדות" (כמובא ברש"י בבראשית ו' פסוק טו: אלה תולדות נח נח איש צדיק - עיקר תולדותיהם של צדיקים, מעשים טובים) באים רק מצד השכל, בלא שיתקן את המידות. הם חלשים כנקבה ואינם מתקיימים, ואם באים מצד תיקון המידות, ע"י חינוך טוב והרגל חזק, כאשה שהיא ברשות בעלה - הם מבוססים וחזקים.

וכמו בפרט, כן בכלל ישראל, כאשר הקב"ה גואל את ישראל לפני שעם ישראל תיקנו את עצמם, כופה עליהם הר כגיגית, זו גאולה בחינת נקבה, שהיא חלשה ויש אחריה נפילה. אבל כשישראל מצא עצמם, חוזרים מרצונם לארץ ישראל, שזוהי התחלת הגאולה, זה בחינת "אשה" (עם ישראל) מזרעת תחילה